

Goran Nikšić

Konzervatorski zahvati u Dioklecijanovoj palači

Prikazuju se konzervatorsko-restauratorski zahvati na najznačajnijim građevinama Dioklecijanove palače: Mauzolej (katedrala sv. Duje), Jupiterov hram (krstionica sv. Ivana), Peristil, Vestibul, Zlatna vrata koji bi trebali poslužiti kao primjeri dobre prakse. Na njima su se rješavali raznoliki konzervatorski problemi – od konstruktivne sanacije, problema vlage, kristalizacije soli i površinskog propadanja materijala, čišćenja i konzervacije do interpretacije i prezentacije, ali i pitanja odnosa prema ranijim konzervatorskim zahvatima. Aktualiziraju se osnovna načela – konzervacija radije nego restauracija, princip minimalnog zahvata, upotreba tradicionalnih materijala i tehnika, ali i najsuvremenijih postupaka. Posebno se izdvaja pažljivo proučavanje, „čitanje“ i razumijevanje izvornog projekta i značenja, pogrešaka u izvođenju i kasnije sudbine tih građevina, što sve može presudno utjecati na konzervatorske odluke i njihovu daljnju sudbinu. Na izabranim primjerima može se puno naučiti o načinu konzervatorskog razmišljanja kroz proteklih dvjestotinjak godina, s osobitim osvrtom na noviju praksu. Na konkretnim primjerima diskutira se o problemima koji se obično prešućuju ili površno obrađuju: autentičnost u različitim značenjima toga pojma, procesi starenja, tretman patine i nečistoće. Ističu se sličnosti i razlike u konzerviranju i restauriranju građevina i pokretne baštine. Daje se i kratki osvrt na mjestu i ulozi izabranih zahvata u širem kontekstu obnove, održavanja i upravljanja splitskom povijesnom jezgrom.